

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 2025 р. №

Київ

Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026-2030 роки

1. Затвердити Державну цільову національно-культурну програму сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026-2030 роки (далі – Програма), що додається.
2. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, обласним, Київській міській державним адміністраціям (військовим адміністраціям) забезпечити виконання Програми за рахунок та в межах видатків, передбачених у державному та місцевих бюджетах на відповідний рік, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, та подавати щороку до 1 лютого Міністерству культури та стратегічних комунікацій інформацію про стан виконання Програми для її узагальнення та подання до 1 березня Кабінетові Міністрів України та Міністерству економіки, довкілля та сільського господарства.

Прем'єр-міністр України

Ю. СВИРИДЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

розпорядженням Кабінету Міністрів
України

від _____ 2025 р. № _____

**Державна цільова національно-культурна програма
сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні
на 2026-2030 роки**

Мета Програми

Метою Програми є створення умов для широкого доступу до якісних інструментів вивчення та навчання англійської мови, підвищення рівня володіння нею серед громадян України, а також сприяння застосуванню англійської мови у сферах освіти, економіки, науки, державного управління та культури, в тому числі у галузі кінематографії. Програма спрямована на те, щоб англійська мова стала важливим елементом особистого і професійного розвитку громадян, сприяла євроінтеграційним процесам України та конкурентоспроможності української нації на глобальній арені.

Шляхи і способи розв'язання проблеми

У сучасному світі англійська мова відіграє провідну роль у міжнародному спілкуванні, обміні знаннями, науковому й освітньому співробітництві, діловій комунікації та міжкультурному діалозі. Для України, яка послідовно реалізує стратегічний курс на європейську та євроатлантичну інтеграцію, вивчення і застосування англійської мови – це не лише освітній пріоритет, а й важлива передумова розвитку відкритого суспільства, підвищення національної конкурентоспроможності та активної участі в глобальних процесах.

Володіння англійською мовою відкриває нові можливості для громадян України – від доступу до сучасної освіти та наукових досліджень до активної участі в міжнародних програмах, професійних спільнотах і глобальній економіці. Знання англійської мови набуває особливої ваги в умовах воєнного та післявоєнного відновлення держави, адже сприяє ефективній взаємодії з міжнародними партнерами, залученню інвестицій і підтримки, а також підвищує особисту конкурентоспроможність українців на світовому ринку праці.

Разом з тим, в Україні зберігаються системні бар'єри, що стримують широке розповсюдження англійської мови серед населення. За результатами кількісного соціологічного дослідження, проведеного у грудні 2022 р. –

січні 2023 р. Київським міжнародним інститутом соціології¹, щодо оцінки рівня володіння іноземними мовами серед дорослого населення України (зокрема англійською, польською, турецькою, угорською, іспанською, французькою, німецькою), а також вивчення стимулів та бар'єрів у вивченні іноземних мов встановлено, що, зокрема 51% українців мають деякі знання англійської мови. Але детальніший аналіз показує, що тільки 23% можуть читати, писати і спілкуватися цією мовою на побутовому і навіть на професійному рівнях.

Також 89% опитаних вважають, що українці мають обов'язково вивчати англійську мову. Дослідження показало, що люди з дуже низьким доходом зовсім не знають англійської мови (65%), а серед людей з високим доходом таких тільки 27%.

Такі результати свідчать про значний розрив між потребами суспільства та фактичним рівнем мовної підготовки громадян. Серед основних причин респонденти називали відсутність вільного часу, фінансові труднощі, брак доступу до якісного навчання, застарілі методики викладання та низьку мотивацію.

З метою сприяння забезпеченню застосування англійської мови як однієї з мов міжнародного спілкування на всій території України у визначених публічних сферах суспільного життя 4 червня 2024 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про особливості застосування англійської мови в Україні».

Для успішної реалізації положень цього закону держава має створити сприятливі умови для опанування англійської мови. Це дозволить залучити якомога більше людей до цього процесу, що, у свою чергу, сприятиме розвитку та зміцненню добробуту держави та її громадян.

У цьому контексті актуальним є формування цілісної державної політики, що має на меті забезпечити рівний і системний доступ до якісного навчання англійської мови, створити сучасну інфраструктуру для її опанування, підтримати громадську зацікавленість і популяризувати англійську як інструмент особистісного та національного поступу.

Для ефективного вирішення проблеми вивчення англійської мови в Україні необхідно застосувати сучасні підходи та інструменти. Існують два можливі варіанти вирішення цієї проблеми.

Перший варіант передбачає продовження використання чинних навчальних програм і методик, які наразі застосовуються в закладах освіти. Однак цей підхід не враховує виклики глобалізації, вимоги сучасного ринку праці та трансформацію суспільних запитів. Навіть за умови внесення

¹ <https://www.kiis.com.ua/?lang=rus&cat=reports&id=1210&page=1>

коректив у межах традиційної системи, такі зміни можуть мати лише обмежений ефект і не здатні забезпечити системних змін у навчальному процесі. Такий підхід залишить бар'єри в доступі до якісного навчання, особливо для соціально вразливих верств населення.

Другий, оптимальний варіант — це впровадження системного, багаторівневого підходу до подолання наявних проблем у сфері вивчення англійської мови, який базується на поєднанні інституційного, освітнього та технологічного компонентів. Такий підхід передбачає цілісне реформування наявної системи, розбудову сучасної інфраструктури, а також координацію зусиль державних органів, освітніх установ, місцевого самоврядування, бізнесу та громадянського суспільства.

Цей підхід передбачає створення цифрової екосистеми для вивчення англійської мови, що забезпечить зручний і масштабований доступ до якісного навчального контенту. Зокрема, він включає створення інтерактивних онлайн-курсів і ресурсів для різних рівнів та цільових аудиторій, а також можливості отримання офіційних сертифікатів про рівень володіння англійською мовою.

Комплексна модель також включає заходи зі зміцнення кадрового потенціалу: організацію системних програм підвищення кваліфікації для викладачів англійської мови, поширення сучасних методик викладання, менторських програм, співпрацю з міжнародними експертами. Це дозволить оновити методичну базу, забезпечити викладачів новими інструментами та мотивацією до постійного розвитку.

Також цей підхід передбачає оновлення державних стандартів і програм навчання, їхню модернізацію відповідно до сучасних міжнародних підходів, розвиток партнерств з міжнародними організаціями та провідними освітніми платформами. Це дозволить не лише запозичити найкращі світові практики, але й адаптувати їх до українського контексту з урахуванням національних потреб і пріоритетів.

Важливою складовою є інтеграція англійської мови в усі ключові сфери суспільного життя – освіту, економіку, науку, державне управління та культуру, зокрема кінематографію. Використання англійської мови в цих сферах є не лише ознакою сучасності, а й важливим інструментом для економічного зростання, залучення інвестицій і розширення міжнародної співпраці, а також сприятиме представленню української культури на світовій арені.

Загалом, цей варіант відповідає сучасним світовим практикам, де англійська мова розглядається як важливий інструмент конкурентоспроможності на світовій арені та засіб інтеграції в глобальну економіку. Досвід країн, які успішно імплементували подібні підходи, може

бути адаптований до українських реалій, що дозволить значно підвищити рівень володіння англійською мовою серед населення України.

Отже, досягнення цілей Програми можливе лише через реалізацію комплексного підходу, який забезпечить системні зміни у підходах до вивчення англійської мови, що сприятиме соціальному, професійному та культурному розвитку українського суспільства, а також наблизить Україну до її євроінтеграційних прагнень.

Для ефективного досягнення поставлених цілей Програма зосереджується на таких завданнях:

- вироблення дієвих механізмів підтримки вивчення англійської мови;

- сприяння створенню, запровадженню та/або поширенню інноваційних цифрових ресурсів для вивчення англійської мови, таких як інтерактивні онлайн-платформи, мобільні застосунки та дистанційні курси, доступні для різних вікових та соціальних груп населення;

- покращення якості викладання англійської мови у закладах освіти;

- створення умов для рівного доступу до якісного вивчення англійської мови для соціально вразливих верств населення, а також учнів сільських шкіл, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів війни та інших груп;

- запровадження сертифікаційних іспитів з англійської мови для визначення рівнів володіння за шкалою рекомендацій Ради Європи з мовної освіти (CEFR), що сприятиме об'єктивній оцінці знань та стимулюванню мотивації до вивчення мови;

- стимулювання показу іноземних фільмів англійською мовою у кіновидовищних закладах з дотриманням вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;

- підтримки та розвитку англomовного освітнього контенту, включаючи створення аудіовізуальних програм;

- мотивації населення до вивчення англійської мови;

- сприяння проведенню наукових досліджень у сфері викладання англійської мови та вивчення кращих міжнародних практик, через співпрацю з іноземними партнерами, участь у міжнародних проєктах та академічних обмінах.

Оцінка стану виконання Програми буде проводитися МКСК у співпраці з іншими органами державної влади в рамках проведення моніторингу реалізації її завдань та заходів.

Прогнозні обсяги та джерела фінансування Програми наведені в додатку 1.

Завдання і заходи

Завдання і заходи з виконання Програми, спрямовані на розв'язання проблем та досягнення мети Програми, наведені у додатку 2.

За результатами щорічної оцінки ефективності виконання Програми у разі потреби може здійснюватися перегляд її завдань та заходів, обсяг видатків на їх виконання в межах Програми.

Очікувані результати, ефективність програми

Виконання Програми дасть змогу досягти таких результатів:

збільшення частки громадян, які володіють англійською мовою у певній мірі (не менше 60 відсотків);

зростання частки громадян, які можуть читати, писати і спілкуватися англійською мовою на побутовому рівні (не менше 28 відсотків);

підвищення якості викладання англійської мови в закладах освіти шляхом оновлення навчальних програм, цифровізації контенту, професійного розвитку педагогів (90 відсотків);

зростання кількості англійськомовного контенту в культурних проєктах, медіа, цифрових сервісах тощо;

збільшення кількості демонструвань фільмів англійською мовою у кінозалах кіновидовищних закладів, що забезпечують демонстрування іноземних фільмів англійською мовою, щонайменше до 120 одиниць протягом року;

покращення позиції України у світовому рейтингу EF Proficiency Index, досягнувши щонайменше 38-го місця серед країн світу

Очікувані результати виконання Програми наведено у додатку 3.

Обсяги та джерела фінансування

Видатки на виконання Програми здійснюються за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів та інших не заборонених законодавством джерел.

При цьому орієнтовний обсяг фінансування Програми становить _____ тис. гривень, в тому числі з державного бюджету – _____ тис. гривень, з місцевих бюджетів – _____ тис. гривень.

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, визначається щороку з урахуванням можливостей державного та місцевих бюджетів під час формування їх показників.
